

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
КОМИСИЯ ЗА КОНТРОЛ НАД СЛУЖБИТЕ ЗА СИГУРНОСТ,
ПРИЛАГАНЕТО И ИЗПОЛЗВАНЕТО НА СПЕЦИАЛНИ
РАЗУЗНАВАТЕЛНИ СРЕДСТВА И ДОСТЪПА ДО ДАННИТЕ
ПО ЗАКОНА ЗА ЕЛЕКТРОННИТЕ СЪОБЩЕНИЯ

ДОКЛАД

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. №	853 - 26 - 3
Дата	09 / 03 2018 г.

ОТНОСНО: Проект на актуализирана Стратегия за национална сигурност на Република България с приложен проект за решение, № 702-00-48, внесен от Министерски съвет на 11.12.2017 г.

43
14

На съвместно заседание, проведено на 25 януари 2018 г. и 7 март 2018 г., Комисията за контрол над службите за сигурност, прилагането и използването на специални разузнавателни средства и достъпа до данните по Закона за електронните съобщения, Комисията по вътрешна сигурност и обществен ред и Комисията по отбрана разгледаха проект на актуализирана Стратегия за национална сигурност на Република България с приложен проект за решение.

На заседанията присъстваха г-н Георги Кръстев – секретар на Съвета по сигурността към Министерския съвет, г-н Илия Налбантов – началник на кабинета на министъра на отбраната, г-н Борис Димитров – председател на ДКСИ, представители на Службите за сигурност и обществен ред и експерти и преподаватели, в сферата на националната сигурност.

Проектът на актуализираната Стратегия за национална сигурност на Република България, внесен за приемане от Народното събрание на основание чл. 16, т. 5 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България във връзка с чл. 7, ал. 1, т. 2 от Закона за управление и функциониране на системата за защита на националната сигурност, се представи от г-н Георги Кръстев. Той посочи, че проекта е разработен и приет от Министерския съвет в съответствие с препоръките на Консултативния съвет за национална сигурност и съобразен с Програмата за управление на правителството на Република България за периода 2017-2021 г., цел 44, мярка 160. Времевият хоризонт на стратегията е до 2025 г.

След приемане на Стратегията за национална сигурност на Република България от 41-то Народно събрание на 25 февруари 2011 г. и

особено след 2013-2014 г. в средата за сигурност и най-вече в международен план са настъпили сериозни промени, които са наложили и нови концепции в стратегическия план на НАТО, в оценките на Европейския съюз за средата на сигурност и за политиките, които следва да се приемат на съюзно равнище. Съществени изводи са направени и от наша страна, които обуславят разработването на проекта.

С актуализирането на Стратегията се цели създаване на максимални условия за защита на националните интереси и за постигане на националните цели и приоритети. В проекта подробно са очертани и задачите в отделните сектори за прилагане на политиките за сигурност. Същите са разписани в съответствие с демократичните ценности, основните права и свободи, равните възможности за развитие на личността, националната ни култура, и са съобразени с Конституцията на страната и основополагащите актове за гарантиране на международната сигурност. Обновяването на дефинициите за приоритетите, стратегическите цели и начините за тяхното реализиране са подробно изброени в секторни политики за сигурност, което обезпечава стабилна база за ефективно и адекватно противодействие на новите рискове и заплахи.

Включени са и нови политики, свързани с развитието на информационните и комуникационните технологии и все по-голямото значение на киберпространството за гражданите. По нов начин са формулирани текстовете за управление на кризи с вложеното разбиране за необходимостта от нормативно и институционално укрепване, в развиване на способността на институциите, обществото и гражданите за превенция, реагиране и преодоляване на вредоносните последствия. Отделено е място на проблемите на службите за сигурност и отбрана.

Като основен приоритет е посочено и изпълнението на приетите от България военни и граждански цели за способностите на НАТО за колективна отбрана и инициатива за изграждане на отбранителните способности на Европейския съюз. Проектът на актуализираната Стратегия е свързан и с глобалните промени и предизвикателства в региона на Балканите и Черноморския регион, и предлага разумен баланс за пресрещане на предизвикателствата за защита на националната ни сигурност.

Направен е задълбочен анализ на външната среда за сигурност и динамиката на процесите в световен план, което обуславя засилване на досегашните и възникване на нови рискове и заплахи за сигурността на Република България. Съществено значение оказват международния

тероризъм и разпространението на оръжия за масово унищожение, регионалните конфликти, миграционните процеси, трансграничната организирана престъпност на Балканите, терористичните заплахи от религиозно мотивирани групировки, хибридните действия срещу НАТО и ЕС и конкретно срещу страната ни, както и много други изброени рискове, което налага адекватно справяне с произтичащите от тях опасности.

Външната среда, както и изброените рискове във вътрешната среда за националната ни сигурност изискват комплекс от взаимосвързани приоритети и секторни политики, интегрирани с политиките за сигурност на ЕС и НАТО, ООН, ОССЕ.

Във вътрешен план е акцентирано в утвърждаване върховенството на закона, противодействието на корупцията, прозрачността в дейността на институциите, укрепване на ресурсния капацитет, взаимодействие между службите за сигурност и повишаване на професионализма, координация и ефективен контрол при изпълнение на правомощията на службите за сигурност и обществен ред, както и за развитието на формите за отчетност пред обществото. В проекта са предложени и текстове за разширяване възможностите на стопанските субекти и неправителствения сектор при реализация на политиките за защита на националната сигурност.

В хода на разискванията народните представители от Комисията за контрол над службите за сигурност, прилагането и използването на специални разузнавателни средства и достъпа до данните по Закона за електронните съобщения изразиха подкрепата си към предложения проект на актуализираната Стратегия за национална сигурност на Република България. Изложиха становищата си по отделните секторни политики и направиха конкретни предложения за изменение и допълнение на текстове от проекта. Комисията, след проведено гласуване по направените предложения прие редакции на текстовете по т. 14, 18, 21, 29, 30, 41, 51, 52, 77, 87, 93, 103, 111, 119, 125, 128 и 171 от проекта на актуализираната Стратегия за национална сигурност на Република България.

Предложение на нар.пр. Мустафа Карадайъ и група народни представители:

т. 14 - думите „ще създаде условия за защита“ да се заменят с „гарантира защитата“ думите „за постигане“ да се заменят с „постигането“;

Комисията подкрепя по принцип предложението.

Комисията подкрепя по принцип предложението и предлага следната редакция на т. 14.

14. Прилагането на стратегията за национална сигурност ще създаде условия за защита на националните интереси и за постигането на националните цели и приоритети.

Предложение на нар.пр. Мустафа Карадайъ и група народни представители:

В раздел „И.2. Национални интереси“, т. 18, думата „единно“ да се замени с „българското“.

Комисията подкрепя предложението.

Предложение на нар.пр. Филип Попов:

Да намери място в текста на вносителя в т. 196:

„Независимо от излизането на Великобритания от Европейския съюз, за България тя остава партньор, с който трябва да продължим развитието на отношенията в сферата на сигурността.“

Комисията подкрепя по принцип предложението, което е отразено на систематичното му място в т. 21.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на т. 21.

21. Развитието на интеграционните процеси в ЕС и трансатлантическото сътрудничество имат важно значение за урегулиране на основните международни въпроси. Инициативите и действията на ЕС и НАТО остават определящи за укрепването на международната сигурност. Споразумението помежду им за взаимодействие в сферата на отбраната представлява нов значим елемент от съвместните усилия за поддържане на мира и стабилността в Европа и света. Членството на Република България в ЕС и НАТО и обстоятелството, че нито една от съседните държави не я определя като потенциален противник, са главни фактори за външната ѝ сигурност и ще продължат да възпрепятстват появата на пряка военна заплаха за суверенитета и териториалната ѝ цялост в дългосрочна перспектива. Република България е активен участник в

процесите на развитие на двете организации и на преодоляване на предизвикателствата пред тях, както и да отстоява собствените си интереси. Независимо от излизането на Великобритания от Европейския съюз, за България тя остава съюзник, с който трябва да продължим развитието на отношенията в сферата на сигурността.

Предложение на нар.пр. Мустафа Карадайъ и група народни представители:

В раздел „III. 1 Външна среда на сигурност“:

в т. 29 думите „радикалния ислям“ да се заменят с „радикални идеологии, основани на исляма“;

Комисията подкрепя предложението.

Предложение на нар.пр. Иван Иванов и група народни представители:

В точка 30, Първото изречение да придобие следната редакция:

„Миграцията се превръща в дългосрочен задълбочаващ се проблем, с вероятност ако не се управлява да се превърне в стратегическа заплаха за демократичните общества и икономиките в транзитните и приемащите държави“.

Комисията подкрепя по принцип предложението.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на т. 30.

30. Миграцията се превръща в дългосрочен и задълбочаващ се проблем, с риск ако не се управлява да се превърне в стратегическа заплаха за демократичните общества и икономиките в транзитните и приемащите държави. Ситуацията в Близкия изток, Централна Азия и Африка генерира рискове от повишаване на миграционния натиск, който влияе негативно върху сигурността на държавите в Европа, в т.ч. Република България.

Предложение на нар.пр. Мустафа Карадайъ и група народни представители:

в т. 41, изречение първо, думите „общности в държавите членки на ЕС, в САЩ и Канада“ да се заменят с „граждани, както и българските общности извън страната“.

Комисията подкрепя по принцип предложението.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на т. 41.

41. Българските граждани, както и българските общности извън страната и българските национални малцинства, в страните, в които имат законово признат статут, макар и по съществено различни причини, се нуждаят от по-голямо и адекватно на съвременните реалности внимание от държавата ни. То следва да намери израз в информационен и културен обмен, в специално отношение към родените и възпитаващи се извън територията на страната български граждани, както и към лица от български произход, независимо от това дали придобиват по рождение българско гражданство.

Предложение на нар.пр. Димитър Лазаров, направено по реда на чл. 80, ал. 5, т. 2 от ПОДНС:

В т. 51, думата „оценка“ да се замени с „проверка“.

Комисията подкрепя предложението.

Предложение на нар.пр. Мустафа Карадайъ и група народни представители:

т. 52, в изречение първо, да отпаднат думите „и в частност корупцията по високите етажи“, а в последното изречение, след думите „лицензионни режими“ да се добави „излишни контролни функции на административните органи“;

Комисията подкрепя по принцип предложението.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на т. 52.

52. Корупцията и в частност корупцията по високите етажи остава един от основните проблеми на съвременното българско общество. Нейното разпространяване е следствие от непрозрачната

промяна на собствеността, неадекватното регулиране на обществените и икономическите отношения, неефективния контрол и пропуските в правораздаването. Коруptionята заплашва съществуването и спазването на социалните, правните и моралните норми, засилва потенциала на организираната престъпност, уронва авторитета на властите, отслабва тяхното функциониране и компрометира провежданите реформи. Възможности за корупция създават недостатъците в управлението на държавата и общините, изразяващи се в съзнателно или поради некомпетентност увеличаване и усложняване на разрешителни и лицензионни режими, излишни контролни функции на административните органи, липса на необходимата прозрачност и последователност при възлагане на обществени поръчки и разходване на публичните средства.

Предложение на нар.пр. Мустафа Карадайъ и група народни представители:

В раздел „IV.2. Приоритети“, т. 77:

след думите „лошо управление“ да се добави „на регулациите и излишните процедури по разрешителни и контролни механизми на администрацията“;

след думите „нейната ефективност“, да се добави „включително оптимизацията на числеността“.

Комисията подкрепя по принцип предложението.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на т. 77.

77. Утвърждаването на върховенството на закона, принципите на доброто управление и противодействието на корупцията имат решаващо значение за политиката за национална сигурност като цяло и по отделните сектори. То ще се реализира чрез:

- постоянно усъвършенстване на нормативната уредба, ограничаваща възможностите за прилагане на корупционни практики и на проявите на лошо управление, и намаляваща административната тежест чрез премахването на излишните процедури по разрешителни и контролни механизми;

- повишаване на ефективността, прозрачността и отчетността при функциониране на институциите;

- ясно разпределяне на задълженията и правомощията на политическите и административните равнища в органите на изпълнителната власт;
- повишаване компетентността на държавната администрация и на нейната ефективност;
- развиване способностите на служителите да установяват и противодействат срещу опитите за корумпиране;
- прилагане на съществуващи и разработване на нови форми на контрол спрямо политическите и административните равнища, както от страна на обществени организации, така и от отделни граждани;
- развитие на взаимодействието, партньорството и участието на гражданите и техните организации при провеждането на антикорупционни политики и мерки от страна на изпълнителната власт.

Предложение на нар.пр. Мустафа Карадайъ и група народни представители:

Раздел „IV.3. Секторни политики за сигурност“:

Подраздел „Политики за финансова и икономическа сигурност“:

в т. 87, в изречение второ след думите „пенсионните фондове“ да се постави точка и текстът до края да отпадне.

Да се създаде ново последно изречение:

„Привеждане на регулациите в тези сектори в съответствие с изискванията на нормативните документи на ЕС и недопускане на разширително тълкуване от страна на националните регулатори.“.

Комисията подкрепя по принцип предложението.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на т. 87.

87. Органите за банков и финансов надзор защитават интересите на вложителите, инвеститорите, застрахованите и осигурените лица и насочват усилията си към поддържането на стабилността на финансовата система и финансовите пазари и на доверието в тях. Завършване на реформите и предприетите мерки в резултат от препоръките след проведените преглед на качеството на активите и стрес тест на банките, застрахователите и презастрахователите, и от

прегледа на активите на пенсионните фондове. Привеждане на регулациите в тези сектори в съответствие с изискванията на ЕС.

Предложение на нар.пр. Мустафа Карадайъ и група народни представители:

в т. 93 след думите „инвестиционна дейност“ да се постави запетая и да се добави „премахване на административните пречки пред инвестиционния процес“;

Комисията подкрепя по принцип предложението.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на т. 93.

93. Балансираното икономическо развитие на регионите в Република България се подпомага чрез насърчаване на инвестиционна дейност, облекчаване на административните процедури в инвестиционния процес и реализацията на проекти по програми, финансирани от държавния бюджет и от фондовете на ЕС.

Предложение на нар.пр. Мустафа Карадайъ и група народни представители:

т. 103, изречение второ, след думите „поставя върху“ да се добави „гарантирането на достъпно образование, което да обхваща всички ученици“, а след думите „обществено развитие“ да се добави „както и професионална реализация“;

Комисията подкрепя по принцип предложението.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на т. 103.

103. Предпоставка за постигане на високо качество на социалната сигурност е модернизирването на основното, средното и висшето образование чрез стриктно прилагане на националните стандарти както в институциите в системата на предучилищното и училищното образование, така и във висшите училища. Основен акцент се поставя върху равния достъп до качествено образование и приобщаването на всяко дете и всеки ученик, ограничаване на неграмотността, предотвратяване на ранното отпадане на деца от образователната система, постигане на равнище на функционална

грамотност, което ще осигури възможност за личностно и обществено развитие, привличане на млади хора към учителската професия, развитие на материалната база и новите технологии и осигуряване на връзка между нуждите на бизнеса и образованието, изграждане общочовешки ценности и намаляване на агресията. Развитието на висшето образование, изследователската и научната дейност, както и опазването на културно-историческото наследство са основа за предприемане на действия от стратегически характер при планирането и осъществяването на секторни и общи национални политики за развитие на личността и обществото.

Предложение на нар.пр. Мустафа Карадайъ и група народни представители:

Подраздел „Политика за енергийна сигурност“,
в т. 111 след думата „енергийна“ да се постави запетая и да се
добави „транспортна и телекомуникационна“ инфраструктура;
Комисията подкрепя предложението.

Предложение на нар. пр. Славчо Велков:

Изрично да бъде включено положение, че предлаганият документ е в съответствие с Постановление № 181/20.07.2009 г. за определяне на стратегическите обекти и дейности, които са от значение за националната сигурност, и не е в разрез с Директива 2008/114/ЕО от 8.12.2008 г. относно установяването и означаването на европейски критични инфраструктури и оценката на необходимостта от подобряване на тяхната защита.

Комисията подкрепя по принцип предложението.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на т. 119.

119. Република България изпълнява ангажиментите по Директива 2008/114/ЕО от 8.12.2008 г. относно установяването и означаването на европейски критични инфраструктури и оценката на необходимостта от подобряване на тяхната защита, което включва осъществяване на контрол върху достъпа до стратегически обекти и проучване на възможностите за съвместна дейност между публичния и частния сектор, базирани на взаимен интерес и експертни умения на партньорите за гарантиране защитата на обществените интереси и

потребности чрез ефективно разпределение на средствата, рисковете и ползите в този процес.

Предложение на нар.пр. Иван Иванов и група народни представители:

Точка 51 да стане 52 и в края, да се добави :

" но трябва да се стремим към неговото отпадане."

Комисията подкрепя по принцип предложението по т. 51, което е отразено на систематичното му място в т. 125.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на т. 125:

125. В областта на правосъдието Република България се приобщава пълноценно и интензивно към системата от принципи, цели, политики, норми и практики на ЕС. Република България е част от европейското правно пространство и прилага съвкупност от норми – правото на ЕС, което съществено се различава от международното и от вътрешното право на държавите членки. Този процес има съществено въздействие върху нормотворчеството и правоприлагането в нашата страна. Прекратяването на прилагането на Механизма за сътрудничество и проверка е важна цел със стратегическо значение, чието постигане е възможно в краткосрочна перспектива.

Предложение на нар.пр. Мустафа Карадайъ и група народни представители:

Подраздел „Политика за правосъдие и вътрешен ред“, в т. 128, изречение второ, след думите „системата за управление“ да се добави „премахване на регулациите и административните изисквания, които създават хранителна среда за корупция;“.

Комисията подкрепя по принцип предложението.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на т. 128.

128. Противодействие срещу корупцията се развива чрез съществена модернизация на законодателството и ефективно функциониране на единен антикорупционен орган. Противодействието на корупцията се постига чрез прилагане на комплексни мерки, насочени към развиване на междуинституционалния подход; укрепване на системата за управление; оптимизиране на регулациите и административните изисквания с оглед недопускане на корупционни практики; нормативно осигуряване; административен капацитет; интегрирано управление на информационния ресурс; взаимодействие и международно сътрудничество и оперативно управление. Повишаването на ефективността в работата на органите на местната власт и на местното самоуправление се постига чрез включване на гражданите в процеса на реализиране целите на местното самоуправление. Институциите и неправителствените организации работят за формиране на устойчиви нагласи и активна гражданска позиция в обществото за намаляване на търпимостта към корупцията чрез използване на възможностите и на образователните политики и информационните кампании.

Предложение на нар. пр. Славчо Велков:

В раздел „Управление при кризи“, т. 167-173, да намери място и националната оповестителна система, особено при кризи вследствие на бедствия, аварии, катастрофи в труднодостъпните райони и при особени метеорологични условия.

Комисията подкрепя по принцип предложението, което е отразено на систематичното му място в т. 171.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на т. 171:

171. Министерският съвет формира политиката и осъществява общото ръководство на дейностите по управление на кризи. Националната политика за управление на кризи се основава на:

- подготовка на страната за отбрана и отбранително мобилизационна подготовка на населението;
- ефективна предварителна подготовка на обществото за действие при кризи;

- използване на съвременна и устойчива система за ранно предупреждение, включително и на националната оповестителна система;
- ефективно междуведомствено сътрудничество и координация;
- осъществяване на непрекъснат мониторинг на потенциални и развиващи се кризи;
- постоянно усъвършенстване и хармонизиране на нормативната база, основаващо се на всеобхватния подход с използването на всички налични ресурси на страната на всички нива - съюзно, национално, областно и местно;
- изграждане на гъвкав механизъм за ускорено развърщане на военни способности и експертиза за отговор на криза, в случаите на липса на цивилна алтернатива;
- поддържане на достатъчен запас от ресурси за осигуряване автономност на обществото по време на кризи;
- взаимодействие и сътрудничество в областта на управлението на кризи на регионално и международно ниво;
- наличие на комуникационна стратегия под формата на координирана, навременна, ясна, прозрачна и широко-достъпна информация за случващото се, за предприетите действия, очаквани резултати и последващо развитие.
- насърчаване на използването на застраховането като инструмент за осигуряване на допълнително финансиране с цел по-бързо и ефективно възстановяване след кризи, бедствия и аварии, което ще осигури необходимата адаптивност на системата за национална сигурност.

Въз основа на проведеното обсъждане и приетите предложения за изменения и допълнения на текстове от проекта на актуализираната Стратегия за национална сигурност на Република България

Комисията за контрол над службите за сигурност, прилагането и използването на специални разузнавателни средства и достъпа до данните по Закона за електронните съобщения със 4 гласа „за”, 0 гласа „против” и 2 гласа „въздържал се”, предлага на Народното събрание да приеме проект на актуализирана Стратегия за национална сигурност на Република България с приложен проект за решение, № 702-00-48, внесен от Министерски съвет на 11 декември 2017 г.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
ККССПИСРСДЗЕС:**

ДИМИТЪР ЛАЗАРОВ